

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

26. marts 2020*

»Præjudiciel forelæggelse – rammeafgørelse 2008/947/RIA – gensidig anerkendelse af domme og afgørelser om prøvetid med tilsyn – anvendelsesområde – dom om idømmelse af en betinget frihedsstraf – tilsynsforanstaltning – pligt til ikke at begå ny strafbar handling – lovbestemt pligt«

I sag C-2/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Riigikohus (øverste domstol, Estland) ved afgørelse af 11. december 2018, indgået til Domstolen den 4. januar 2019, i straffesagen mod

A. P.

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, og dommerne M. Safjan, L. Bay Larsen (refererende dommer), C. Toader, og N. Jääskinen,

generaladvokat: M. Bobek,

justitssekretær: fuldmægtig C. Strömholm,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 14. november 2019,

efter at der er afgivet indlæg af:

- A. P. ved vandeadvokaadid M. Lentsius og G. Sile,
- den estiske regering ved N. Grünberg, som befuldmægtiget,
- den lettiske regering ved V. Soņeca, L. Juškeviča og I. Kucina, som befuldmægtigede,
- den ungarske regering ved M.Z. Fehér, M.M. Tátrai og V. Kiss, som befuldmægtigede,
- den polske regering ved B. Majczyna og J. Sawicka, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved S. Grünheid og K. Toomus, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 6. februar 2020,

* Processprog: estisk.

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Rådets rammeafgørelse 2008/947/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme og afgørelser om prøvetid med tilsyn med henblik på tilsyn med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner (EUT 2008, L 337, s. 102).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en procedure med henblik på anerkendelse i Estland af en dom fra Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (retten i Rigas forstad Latgale, Letland), hvorved A. P. blev idømt en fængselsstraf på tre år, hvis fuldbyrdelse er udsat.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 8. og 24. betragtning til rammeafgørelse 2008/947 har følgende ordlyd:

»(8) Målet med gensidig anerkendelse af og tilsyn med betingede straffe, betingede domme, alternative sanktioner og afgørelser om prøveløsladelse er at øge den domfældtes resocialiseringschancer ved at give den pågældende mulighed for at bevare sine familiemæssige, sproglige, kulturelle og andre bånd, samt at forbedre kontrollen med overholdelsen af tilsynsforanstaltningerne og de alternative sanktioner med det formål at forhindre nye lovovertrædelser og dermed også tage hensyn til beskyttelsen af ofre og den brede offentlighed.

[...]

(24) Målene for denne rammeafgørelse, nemlig at lette domfældtes rehabilitering, forbedre beskyttelsen af ofre og den brede offentlighed og lette anvendelsen af passende tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner for så vidt angår lovovertrædere, der ikke bor i domsstaten, kan på grund af de pågældende situationers grænseoverskridende karakter ikke gennemføres tilstrækkeligt af medlemsstaterne selv og kan derfor på grund af foranstaltningens omfang bedre nås på EU-plan; EU kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet [...]«
- 4 Rammeafgørelsens artikel 1, stk. 1 og 2, bestemmer:

»1. Denne rammeafgørelse tager sigte på at lette domfældtes rehabilitering, forbedre beskyttelsen af ofre og den brede offentlighed og lette anvendelsen af passende tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner for så vidt angår lovovertrædere, der ikke bor i domsstaten. Med henblik på at nå disse mål fastsætter denne rammeafgørelse regler, hvorefter en anden medlemsstat end den, hvor den domfældte er dømt, anerkender domme og, hvor det er relevant, afgørelser om prøvetid med tilsyn, fører tilsyn med tilsynsforanstaltninger, der er pålagt på grundlag af en dom, eller alternative sanktioner, der er knyttet til dommen, og træffer alle øvrige afgørelser i forbindelse med dommen, medmindre andet er fastsat i denne rammeafgørelse.

2. Denne rammeafgørelse finder kun anvendelse på:

a) anerkendelse af domme og, når det er relevant, afgørelser om prøvetid med tilsyn

b) overførsel af ansvaret for tilsynet med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner

c) alle øvrige afgørelser med tilknytning til de i litra a) og b), anførte,

som beskrevet og defineret i rammeafgørelsen.»

5 Nævnte rammeafgørelses artikel 2, stk. 1-4 og 7, er affattet således:

»I denne rammeafgørelse forstås ved:

- 1) »dom«: en endelig afgørelse eller kendelse fra en domstol i udstedelsesstaten, der fastslår, at en fysisk person har begået en strafbar handling, og pålægger denne
 - a) en frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning, hvis der er bevilget prøveløsladelse på grundlag af denne dom eller ved en efterfølgende afgørelse om prøvetid med tilsyn
 - b) en betinget straf
 - c) en betinget dom eller
 - d) en alternativ sanktion
- 2) »betinget straf«: en frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning, hvis fuldbyrdelse helt eller delvis udsættes på visse betingelser ved domfældelsen og erstattes af en eller flere tilsynsforanstaltninger. Sådanne tilsynsforanstaltninger kan være indeholdt i dommen eller fastlagt i en separat afgørelse om prøvetid med tilsyn truffet af en kompetent myndighed
- 3) »betinget dom«: en dom, hvor straffastsættelsen udsættes på visse betingelser og erstattes af en eller flere tilsynsforanstaltninger, eller hvor en eller flere tilsynsforanstaltninger fastsættes i stedet for en frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning. Sådanne tilsynsforanstaltninger kan være indeholdt i dommen eller fastlagt i en separat afgørelse om prøvetid med tilsyn truffet af en kompetent myndighed
- 4) »alternativ sanktion«: en anden straf end en frihedsstraf, frihedsberøvende foranstaltning eller bødestraf, der pålægger en forpligtelse eller et påbud

[...]

- 7) »tilsynsforanstaltninger«: forpligtelser og påbud, som en kompetent myndighed i henhold til national ret i udstedelsesstaten pålægger en fysisk person i forbindelse med en betinget straf, en betinget dom eller en prøveløsladelse.»

6 Samme rammeafgørelses artikel 4 fastsætter:

»1. Denne rammeafgørelse anvendes på følgende tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner:

- a) pligt for den domfældte til at meddele en bestemt myndighed enhver ændring af bopæl eller arbejdsplads
- b) pligt til ikke at opholde sig på bestemte lokaliteter eller steder eller i definerede områder i udstedelses- eller fuldbyrdelsesstaten

[...]

- d) påbud med hensyn til adfærd, opholdssted, uddannelse eller fritidsaktiviteter eller med begrænsninger i eller regler for udøvelse af arbejde

[...]

f) pligt til at undgå kontakt med bestemte personer

g) pligt til at undgå kontakt med bestemte genstande, der er blevet anvendt eller med sandsynlighed kan anvendes af den domfældte til at begå en strafbar handling

[...]

2. Den enkelte medlemsstat meddeler ved gennemførelsen af rammeafgørelsen Generalsekretariatet for Rådet, hvilke tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner ud over de i stk. 1 nævnte den accepterer at føre tilsyn med. Generalsekretariatet for Rådet sørger for, at samtlige medlemsstater og Kommissionen får adgang til de modtagne oplysninger.«

7 Artikel 6, stk. 1 og 2, i rammeafgørelse 2008/947 fastsætter:

»1. Når den kompetente myndighed i udstedelsesstaten i henhold til artikel 5, stk. 1 eller 2, fremsender en dom og, når det er relevant, en afgørelse om prøvetid med tilsyn til en anden medlemsstat, sikrer den, at den ledsages af en attest, for hvilken standardformularen findes i bilag I.

2. Den kompetente myndighed i udstedelsesstaten fremsender dommen og, når det er relevant, afgørelsen om prøvetid med tilsyn sammen med den i stk. 1 omhandlede attest direkte til den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten på en måde, der efterlader et skriftligt spor, og således, at fuldbyrdelsesstaten kan fastslå ægtheden. Originalen af dommen og, når det er relevant, afgørelsen om prøvetid med tilsyn eller bekræftede genparter heraf samt originalen af attesten sendes til den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten, hvis denne kræver det. Alle officielle meddelelser fremsendes også direkte mellem de nævnte kompetente myndigheder.«

8 Rammeafgørelsens artikel 8, stk. 2, har følgende ordlyd:

»Den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten kan udsætte beslutningen om anerkendelse af dommen og, når det er relevant, afgørelsen om prøvetid med tilsyn, hvis den i artikel 6, stk. 1, omhandlede attest er ufuldstændig eller klart ikke svarer til dommen, eller, når det er relevant, afgørelsen om prøvetid med tilsyn, indtil attesten er blevet kompletteret eller berigtiget inden for en fastsat rimelig frist.«

9 Nævnte rammeafgørelses artikel 11, stk. 1, litra a), og artikel 11, stk. 3, bestemmer:

»1. Den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten kan afslå at anerkende domme samt, når det er relevant, afgørelser om prøvetid med tilsyn og at overtage ansvaret for tilsynet med tilsynsforanstaltninger eller de alternative sanktioner, hvis

a) den i artikel 6, stk. 1, omhandlede attest er ufuldstændig eller klart ikke svarer til dommen eller afgørelsen om prøvetid med tilsyn og ikke er blevet udfyldt eller berigtiget inden for en rimelig frist fastsat af fuldbyrdelsesstatens kompetente myndighed

[...]

3. Før den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten i de i stk. 1, litra a), b), c), h), i), j) og k), nævnte tilfælde beslutter ikke at anerkende en dom eller, når det er relevant, en afgørelse om prøvetid med tilsyn og ikke at overtage ansvaret for tilsynet med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner, hører den på en passende måde den kompetente myndighed i udstedelsesstaten og anmoder den om nødvendigt om straks at tilvejebringe de nødvendige supplerende oplysninger.«

10 Rammeafgørelsens artikel 14, stk. 1, fastsætter:

»Det tilkommer fuldbyrdelsesstatens kompetente myndigheder at træffe alle efterfølgende afgørelser i forbindelse med den betingede straf, prøveløsladelsen, den betingede dom og den alternative sanktion, navnlig i tilfælde af manglende overholdelse af en tilsynsforanstaltning eller alternativ sanktion, eller hvis den domfældte begår en ny strafbar handling.

Sådanne efterfølgende afgørelser omfatter især:

- a) ændring af de pligter eller påbud, der er knyttet til tilsynsforanstaltningen eller den alternative sanktion, eller ændring af varigheden af prøvetiden med tilsyn
- b) tilbagekaldelse af udsættelsen af fuldbyrdelsen af dommen eller tilbagekaldelsen af afgørelsen om prøveløsladelse, og
- c) pålæggelse af en frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning, hvis det drejer sig om en alternativ sanktion eller betinget dom.«

11 Artikel 20, stk. 2, i rammeafgørelse 2008/947 bestemmer:

»Hvis der er indledt en ny straffesag mod den pågældende i udstedelsesstaten, kan udstedelsesstatens kompetente myndighed anmode fuldbyrdelsesstatens kompetente myndighed om at føre kompetencen vedrørende tilsynet med tilsynsforanstaltninger eller alternative sanktioner og vedrørende alle øvrige afgørelser i forbindelse med dommen tilbage til udstedelsesstatens kompetente myndighed. I sådanne tilfælde kan fuldbyrdelsesstatens kompetente myndighed overdrage kompetence til udstedelsesstatens kompetente myndighed.«

Estisk ret

12 § 73, stk. 1, i Karistusseadustik (den estiske straffelov) har følgende ordlyd:

»Såfremt en ret ud fra omstændighederne i forbindelse med den begåede strafbare handling og lovovertræderens person finder, at det ikke er hensigtsmæssigt, at lovovertræderen afsoner den pålagte tidsbestemte frihedsstraf eller betaler bøden, kan retten bestemme, at den pålagte straf gøres helt eller delvist betinget. Hele straffen kan gøres betinget, medmindre andet fremgår af denne lovs særlige del. Gøres straffen betinget, fuldbyrdes den pålagte straf hverken i sin helhed eller delvist, såfremt den domfældte ikke begår nogen ny, forsætlig strafbar handling i den prøvetid, som retten har fastsat [...]«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 13 Ved dom af 24. januar 2017 afsagt af Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (byretten i Riga, retskreds Latgale, Letland) blev A. P. idømt en betinget fængselsstraf på tre år.
- 14 Den 22. maj 2017 fremsendte Justiitsministeerium (justitsministeriet, Estland) til Harju Maakohus (retten i første instans i Harju, Estland) en anmodning fra de kompetente lettiske myndigheder om anerkendelse og fuldbyrdelse af denne dom i Estland.
- 15 Ved kendelse af 16. februar 2018 tog Harju Maakohus (retten i første instans i Harju) denne anmodning til følge.
- 16 Efter appel indgivet af A. P. stadfæstede Tallinna Ringkonnakohus (appeldomstolen i Tallinn, Estland) denne kendelse ved kendelse af 21. marts 2018.

- 17 A. P. har iværksat kassationsappel af sidstnævnte kendelse for den forelæggende ret.
- 18 Henset til dom af 24. januar 2017 afsagt af Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (byretten i Riga, retskreds Latgale) er den forelæggende ret af den opfattelse, at den betingede straf, som A. P. er blevet idømt, kun er betinget af pligten i den estiske straffelovs § 73, stk. 1, til ikke at begå en ny, forsætlig strafbar handling.
- 19 Den forelæggende ret har desuden anført, at en sådan forpligtelse ikke modsvarer nogen af de tilsynsforanstaltninger eller alternative sanktioner, der er nævnt i artikel 4, stk. 1, i rammeafgørelse 2008/947.
- 20 Da estisk ret kun tillader anerkendelse af en dom i medfør af denne rammeafgørelse, hvis den pålægger mindst en af disse tilsynsforanstaltninger eller alternative sanktioner, er den forelæggende ret i tvivl om, hvorvidt nævnte rammeafgørelse skal fortolkes således, at den fastsætter anerkendelse af en dom som den af Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (byretten i Riga, retskreds Latgale) afsagte.
- 21 På denne baggrund har Riigikohus (øverste domstol, Estland) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »Er anerkendelsen af en medlemsstats dom og tilsynet med dommens fuldbyrdelse også i overensstemmelse med [rammeafgørelse 2008/947], når den frihedsstraf, der er pålagt en domfældt, i henhold til denne dom gøres betinget uden yderligere forpligtelser, således at den eneste forpligtelse består i, at domfældte ikke må begå en ny, forsætlig strafbar handling i prøvetiden (der er tale om en betinget straf i henhold til den estiske straffelovs § 73)?«

Det præjudicielle spørgsmål

Om formaliteten

- 22 Den lettiske regering har gjort gældende, at det forelagte spørgsmål ikke kan antages til realitetsbehandling, fordi forelæggelsesafgørelsen er baseret på en fejlagtig fortolkning af lettisk ret, hvilket gør det muligt at konkludere, at der ikke foreligger en reel tvist ved den forelæggende ret.
- 23 I denne henseende har den lettiske regering for det første anført, at den forelæggende ret med urette har antaget, at A. P. kun er forpligtet til ikke at begå en ny, forsætlig strafbar handling i prøvetiden, eftersom lettisk ret tillader, at udsættelsen af fuldbyrdelsen tilbagekaldes, også i tilfælde af en uagtsom strafbar handling, og at lettisk ret automatisk pålægger personer, som er idømt en betinget frihedsstraf, visse tilsynsforanstaltninger.
- 24 Den lettiske regering har for det andet anført, at de estiske retsinstanser i henhold til artikel 8, stk. 2, artikel 11, stk. 1, litra a), og artikel 11, stk. 3, i rammeafgørelse 2008/947 burde have opfordret retsinstanserne i den udstedende medlemsstat til at fremsende de nødvendige oplysninger for at supplere den attest, der i henhold til rammeafgørelsens artikel 6, stk. 1, ledsager den dom, der fremsendes af den kompetente lettiske myndighed. Såfremt den forelæggende ret havde overholdt denne forpligtelse, ville den have konstateret, at der ikke forelå en tvist i hovedsagen.
- 25 Det følger af Domstolens faste praksis, at det inden for rammerne af det samarbejde mellem Domstolen og de nationale retter, der er indført i artikel 267 TEUF, udelukkende tilkommer den nationale retsinstans, for hvilken en tvist er indbragt, og som har ansvaret for den retlige afgørelse, som skal træffes, på grundlag af omstændighederne i den konkrete sag at vurdere såvel, om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, som den forelægger Domstolen. Når de stillede spørgsmål vedrører fortolkningen af EU-retten, er

Domstolen derfor principielt forpligtet til at træffe afgørelse (dom af 4.12.2018, Minister for Justice and Equality og Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis).

- 26 Heraf følger, at der foreligger en formodning for, at spørgsmål om EU-retten er relevante. Domstolen kan kun afvise at træffe afgørelse om et præjudicielt spørgsmål fremsat af en national ret, hvis det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, såfremt problemet er af hypotetisk karakter, eller såfremt Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan give en hensigtsmæssig besvarelse af de forelagte spørgsmål (dom af 4.12.2018, Minister for Justice and Equality og Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis).
- 27 Domstolen skal desuden i henhold til kompetencefordelingen mellem Unionens retsinstanser og de nationale retter tage hensyn til de faktiske omstændigheder og de retsregler, som ifølge forelæggelsesafgørelsen er baggrunden for de præjudicielle spørgsmål. Uanset hvilke kritikpunkter den lettiske regering har rejst over for vurderingen i forelæggelsesafgørelsen af virkningerne af den dom, hvorved A. P. blev idømt en betinget fængselsstraf, skal bedømmelsen af den foreliggende præjudicielle forelæggelse foretages på grundlag af denne vurdering (jf. i denne retning dom af 12.12.2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Familiesammenføring – flygtnings søster), C-519/18, EU:C:2019:1070, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis).
- 28 I denne sammenhæng kan den lettiske regerings argument om, at de estiske retsinstanser har en forpligtelse til at indsamle oplysninger fra de lettiske retsinstanser, ikke støttes. Det tilkommer således den forelæggende ret at afgøre, om den er i besiddelse af alle de oplysninger, som af rammeafgørelse 2008/947 kræves fremsendt, herunder navnlig om den i sidstnævnte rammeafgørelses artikel 6 nævnte attest skal være udfyldt. Da den forelæggende ret har anført, at den var i besiddelse af tilstrækkelige elementer til i henhold til de relevante nationale retsregler at fastslå virkningerne af den dom, hvorved A. P. blev idømt en betinget fængselsstraf, tilkommer det derfor ikke Domstolen at betvivle denne vurdering.
- 29 Det følger af ovenstående, at de af den lettiske regering fremsatte argumenter ikke er tilstrækkelige til at fastslå, at det forelagte spørgsmål savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, og at disse argumenter dermed ikke kan ændre formodningen om, at dette spørgsmål er relevant.

Om realiteten

- 30 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 1, stk. 2, i rammeafgørelse 2008/947 skal fortolkes således, at anerkendelse af en dom, hvorved der idømmes en frihedsstraf, hvis fuldbyrdelse udsættes alene på betingelse af overholdelsen af en retlig forpligtelse til ikke at begå nogen ny strafbar handling i prøvetiden, er omfattet af denne rammeafgørelses anvendelsesområde.
- 31 Artikel 1, stk. 2, i rammeafgørelse 2008/947 bestemmer, at den kun finder anvendelse på anerkendelse af domme og, hvor det er relevant, afgørelser om prøvetid med tilsyn, overførsel af ansvaret for tilsynet med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner samt alle øvrige afgørelser med tilknytning til denne anerkendelse eller dette tilsyn.

- 32 Det følger af denne rammeafgørelses artikel 2, nr. 1), at ordet »dom« med henblik på nævnte rammeafgørelse udpeger den endelige afgørelse eller kendelse fra en domstol i udstedelsesmedlemsstaten, der fastslår, at en fysisk person har begået en strafbar handling, og pålægger denne en af de foranstaltninger, der er opregnet i samme rammeafgørelses artikel 2, nr. 1), litra a)-d).
- 33 Da det forelagte spørgsmål vedrører anerkendelsen af en retsafgørelse, hvorved der idømmes en frihedsstraf, hvis fuldbyrdelse udsættes, skal det afgøres, om en sådan retsafgørelse skal anses for en dom som omhandlet i artikel 2, nr. 1), i rammeafgørelse 2008/947, på grundlag af denne rammeafgørelses artikel 2, nr. 1), litra b), der omhandler retsafgørelser, hvorved der idømmes en betinget straf.
- 34 Begrebet »betinget straf« er i nævnte rammeafgørelses artikel 2, nr. 2), defineret som en frihedsstraf eller en frihedsberøvende foranstaltning, hvis fuldbyrdelse helt eller delvist udsættes på visse betingelser ved domfældelsen og erstattes af en eller flere tilsynsforanstaltninger.
- 35 Det skal derfor afgøres, om forpligtelsen til ikke at begå en ny strafbar handling i prøvetiden er en tilsynsforanstaltning som omhandlet i rammeafgørelse 2008/947.
- 36 I denne henseende fremgår det af rammeafgørelsens artikel 2, nr. 7), at tilsynsforanstaltninger i henhold til nævnte rammeafgørelse betyder forpligtelser og påbud, som en kompetent myndighed i henhold til national ret i udstedelsesstaten pålægger en fysisk person i forbindelse med en betinget straf, en betinget dom eller en prøveløsladelse.
- 37 Da betegnelsen »tilsynsforanstaltninger« som omhandlet i nævnte rammeafgørelse i henhold til bestemmelsen ikke er forbeholdt visse specifikke typer forpligtelser, kan pligten til ikke at begå nogen ny strafbar handling i prøvetiden dermed anses for en sådan tilsynsforanstaltning, når den er den betingelse, som udsættelsen af fuldbyrdelsen af en frihedsstraf er betinget af.
- 38 Artikel 4, stk. 1, i rammeafgørelse 2008/947 præciserer imidlertid, at den finder anvendelse på tilsynsforanstaltninger eller alternative sanktioner, som den opregner, og dermed principielt begrænser sit anvendelsesområde til disse tilsynsforanstaltninger og disse alternative sanktioner.
- 39 Denne begrænsning kan ganske vist fraviges i visse situationer, for så vidt som hver enkelt medlemsstat i medfør af samme rammeafgørelses artikel 4, stk. 2, bevarer muligheden for at meddele andre tilsynsforanstaltninger eller andre alternative sanktioner, som den accepterer at føre tilsyn med.
- 40 Det fremgår imidlertid af forelæggelsesafgørelsen, at Republikken Estland ikke har gjort brug af denne mulighed, og at estisk ret kun fastsætter tilsyn med de tilsynsforanstaltninger eller alternative sanktioner, der er nævnt i artikel 4, stk. 1, i rammeafgørelse 2008/947.
- 41 I denne sammenhæng skal det bemærkes, at forpligtelsen til ikke at begå nogen ny strafbar handling i prøvetiden ikke udtrykkeligt er nævnt blandt de kategorier af pligter og påbud, der er opregnet i denne bestemmelse.
- 42 Rammeafgørelsens artikel 4, stk. 1, litra d), henviser ikke desto mindre til den bredere kategori »påbud med hensyn til adfærd«.
- 43 Da sidstnævnte udtryk ikke er defineret i nævnte rammeafgørelse, skal fastlæggelsen af betydningen og rækkevidden heraf, i henhold til Domstolens faste praksis ske efter dets normale betydning i sædvanlig sprogbrug, idet der tages hensyn til den generelle sammenhæng, hvori det anvendes, og de mål, der forfølges med den lovgivning, som det udgør en del af (jf. i denne retning dom af 25.10.2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).

- 44 I denne henseende bemærkes for det første, at forpligtelsen for en domfældt til ikke at begå nogen ny strafbar handling i prøvetiden, eftersom den er en instruks til bestemmelse af denne persons opførsel, skal anses for et »påbud med hensyn til adfærd« efter dette udtryks normale betydning i sædvanlig sprogbrug.
- 45 For det andet antyder den sammenhæng, hvori artikel 4, stk. 1, litra d), i rammeafgørelse 2008/947 indgår, desuden, at denne bestemmelse skal fortolkes således, at den bl.a. omfatter en sådan forpligtelse.
- 46 Selv om den forelæggende ret ønsker oplyst, om det er muligt at anvende rammeafgørelsen på nævnte forpligtelse, uanset at denne ifølge den forelæggende ret ikke indebærer, at fuldbyrdelsesmedlemsstaten gennemfører foranstaltninger til aktivt tilsyn, skal det for det første fastslås, at flere af de tilsynsforanstaltninger, der er fastsat i nævnte rammeafgørelses artikel 4, ikke nødvendigvis medfører gennemførelsen af tilsynsforanstaltninger. Dette er bl.a. tilfældet for pligten til ikke at opholde sig på bestemte lokaliteter eller steder eller i definerede områder, til at undgå kontakt med bestemte personer eller endda at undgå kontakt med bestemte genstande som fastsat i samme rammeafgørelses artikel 4, stk. 1, litra b), f) og g).
- 47 For det andet fastsætter artikel 14, stk. 1, første afsnit, i rammeafgørelse 2008/947, at det bl.a. tilkommer den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten at udstede efterfølgende afgørelser i forbindelse med en betinget straf, bl.a. hvis den domfældte begår en ny strafbar handling.
- 48 Som det følger af rammeafgørelsens artikel 14, stk. 1, litra a) og b), kan afgørelser i medfør heraf fastsætte en ændring af en tilsynsforanstaltning, en ændring af varigheden af prøvetiden med tilsyn eller en tilbagekaldelse af udsættelsen af fuldbyrdelsen.
- 49 Det følger heraf, at en af virkningerne af en dom, hvorved der idømmes en betinget straf, er at tillægge den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesmedlemsstaten kompetence til at vedtage foranstaltninger om den oprindeligt tildelte udsættelse, som forekommer nødvendige, når den domfældte begår en ny strafbar handling.
- 50 På denne baggrund ville en fortolkning af listen i artikel 4, stk. 1, i rammeafgørelse 2008/947 således, at den ikke omfatter forpligtelsen til ikke at begå nogen ny strafbar handling, medføre et paradoksalt resultat.
- 51 En sådan fortolkning ville således indebære, at beføjelsen til at vedtage efterfølgende foranstaltninger i tilfælde af, at den domfældte begår en ny strafbar handling, nødvendigvis ville blive nægtet af den kompetente myndighed i bopælsmedlemsstaten, når den dom, hvorved der idømmes en betinget straf, kun knytter opretholdelsen af denne udsættelse til overholdelsen af denne pligt. Denne myndighed ville imidlertid få anerkendt den nævnte kompetence, hvis udsættelsen er betinget af en anden pligt som fastsat i artikel 4, stk. 1, i rammeafgørelse 2008/947 uden direkte forbindelse med, om der eventuelt begås nogen ny strafbar handling. Sidstnævnte løsning ville særligt finde anvendelse, hvis denne anden forpligtelse har en meget begrænset rækkevidde, såsom pligten til at meddele en bestemt myndighed enhver ændring af bopæl eller arbejdsplads som fastsat i rammeafgørelsens artikel 4, stk. 1, litra a), eller hvis nævnte anden pligt savner enhver forbindelse til fuldbyrdelsesmedlemsstaten, såsom pligten til ikke at opholde sig i definerede områder i udstedelsesmedlemsstaten som fastsat i nævnte rammeafgørelses artikel 4, stk. 1, litra b).
- 52 For det tredje kan muligheden for i medfør af rammeafgørelse 2008/947 at anerkende en dom, hvorved der idømmes en betinget frihedsstraf, når fuldbyrdelsen udsættes alene på betingelse af, at der ikke begås nogen ny strafbar handling, bidrage til opfyldelsen af de formål, der forfølges med rammeafgørelsen. Det følger således af nævnte rammeafgørelses artikel 1, stk. 1, og af 8. og 24. betragtning hertil, at den forfølger tre gensidigt supplerende formål, nemlig at lette domfældtes

rehabilitering, at forbedre beskyttelsen af ofre og den brede offentlighed, idet en gentagelse af lovovertrædelserne forebygges, og at lette anvendelsen af passende tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner for så vidt angår lovovertrædere, der ikke bor i domsstaten.

- 53 Myndighederne i den medlemsstat, hvor domfældte bor, er i særdeleshed generelt bedst egnede til at føre tilsyn med overholdelsen af denne pligt og at drage konsekvenserne af en eventuel tilsidesættelse, eftersom de principielt er bedre placeret i forhold til at vurdere arten af denne tilsidesættelse, lovovertræderen og dennes udsigt til rehabilitering.
- 54 Det skal desuden konstateres, at den fastslåede forbindelse mellem udsættelsen af straffen og pligten til ikke at begå nogen ny strafbar handling har til formål at modvirke gentagelse af lovovertrædelserne. At gøre det muligt for den kompetente myndighed i bopælsmedlemsstaten at drage konsekvenserne af en eventuel tilsidesættelse af denne pligt vil bidrage til opfyldelsen af formålet om beskyttelse af ofre og den brede offentlighed.
- 55 Det følger af det ovenstående, at pligten til ikke at begå nogen ny strafbar handling i prøvetiden principielt kan være en tilsynsforanstaltning som omhandlet i artikel 2, nr. 7), i rammeafgørelse 2008/947, hvis den er en betingelse for udsættelsen af fuldbyrdelsen af en frihedsstraf.
- 56 Det skal dog fremhæves, at rammeafgørelsens artikel 2, nr. 2), præciserer, at de tilsynsforanstaltninger, der er knyttet til en betinget straf, kan indføres i selve dommen eller vedtages i en særskilt afgørelse om prøvetid med tilsyn truffet af en kompetent myndighed.
- 57 Det fremgår desuden af nævnte rammeafgørelses artikel 2, nr. 7), at de tilsynsforanstaltninger, som rammeafgørelsen henviser til, pr. definition »pålægges af en kompetent myndighed«.
- 58 Det følger heraf, at det påhviler den kompetente myndighed i udstedelsesmedlemsstaten at fastlægge betingelserne for udsættelse af fuldbyrdelsen af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning på en måde, der gør det muligt for fuldbyrdelsesmedlemsstaten på grundlag af dommen eller afgørelsen om prøvetid med tilsyn at fastlægge de tilsynsforanstaltninger, som domfældte er pålagt. Det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve, om dette er tilfældet i hovedsagen, henset til de elementer, der findes i den fremsendte dom.
- 59 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 1, stk. 2, sammenholdt med artikel 4, stk. 1, litra d), i rammeafgørelse 2008/947, skal fortolkes således, at anerkendelse af en dom, hvorved der idømmes en frihedsstraf, hvis fuldbyrdelse udsættes alene på betingelse af overholdelsen af en lovbestemt pligt til ikke at begå nogen ny strafbar handling i prøvetiden, er omfattet af denne rammeafgørelses anvendelsesområde, for så vidt som denne lovbestemte pligt fremgår af denne dom eller af en afgørelse om prøvetid med tilsyn, der er truffet på grundlag af nævnte dom, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.

Sagsomkostninger

- 60 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Artikel 1, stk. 2, sammenholdt med artikel 4, stk. 1, litra d), i Rådets rammeafgørelse 2008/947/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme og afgørelser om prøvetid med tilsyn med henblik på tilsyn med tilsynsforanstaltninger

og alternative sanktioner skal fortolkes således, at anerkendelse af en dom, hvorved der idømmes en frihedsstraf, hvis fuldbyrdelse udsættes alene på betingelse af overholdelsen af en lovbestemt pligt til ikke at begå nogen ny strafbar handling i prøvetiden, er omfattet af denne rammeafgørelses anvendelsesområde, for så vidt som denne lovbestemte pligt fremgår af denne dom eller af en afgørelse om prøvetid med tilsyn, der er truffet på grundlag af nævnte dom, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.

Underskrifter